

✓ ที่ นร ๑๓๐๔/๖๗๙

สำนักงานกรรฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อหารือการแต่งก าyle ยธูปบดีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เรียน เอกอัครราชทูตและกระทรวงการต่างประเทศ ประจำประเทศไทย

ด้วยถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการประดิษฐ์ศึกษาแห่งชาติ ที่ นช ๑๑๙/๔๐๖๖

ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการประดิษฐ์ศึกษาแห่งชาติ ได้หารือ
เกี่ยวกับการถ่ายทอดบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของข้าราชการสตรีไทยมุสลิม ข้าราชการ
ข้าราชการบำนาญ และข้าราชการบำนาญที่บรรลุเป็นพระภิกษุและแม่ชี ไปเพื่อ
สำนักงานกรรฐมนตรีพิจารณา รวม ๓ ประการ ความคิดเห็นดังอยู่ด้วยดังนี้

สำนักงานกรรฐมนตรีพิจารณาแล้ว ขอเรียน ดังนี้

๑. ข้อหารือตามข้อ ๑ เมื่อจากกฎหมายทั่วไป (พ.ศ. ๒๕๕๗) ยกความใน
พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๔ กำหนดให้ความหลักการเดิน
ทางกฎหมายทั่วไป ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติว่าตราประจัตัวเจ้าราชการ
พมก งานทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังนั้น กรณี
ข้าราชการสตรีไทยมุสลิมมีความประสงค์จะใช้ผ้าคลุมศีรษะถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
จึงสมควรให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักงานกรรฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๔/๑ ๑๐๓๔ ลงวันที่ ๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยอนุโลม

๒. ข้อหารือตามข้อ ๒ ตามกฎหมายทั่วไป (พ.ศ. ๒๕๕๗) ยกความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้หลักเกณฑ์การแต่งกายสำหรับถ่ายรูป
ทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำนาญไว้ในข้อ ๔ โดยให้ใช้
เครื่องแบบปฏิบัติราชการ เครื่องแบบพิธีการ เครื่องแบบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งตนสังกัด ชุดสากล หรือ
ชุดไทยพระราชทาน แต่โดยที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีหลาย
ประเภท การใช้รูปถ่ายที่แต่งเครื่องแบบที่ตนสังกัดจะทำให้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสามารถ
แสดงประเภทเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ตนสังกัดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ได้ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่

- ๒ -

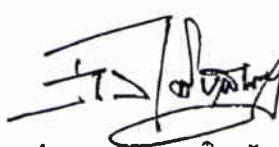
ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญที่เป็นสุภาพครวติ อาจใช้รูปถ่ายที่แต่งกายสุภาพตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๙๙ ๑๗๐๔/ว ๑๐๗๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ดังกล่าวข้างต้นได้

๓. ข้อหารือตามข้อ ๓ กรณีการใช้รูปถ่ายที่แต่งกายเป็นพระภิกษุของข้าราชการบำนาญ เพื่อจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญนั้น รูปถ่ายดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การใช้รูปถ่ายตามนัยกฎหมายธรรม (พ.ศ. ๒๕๔๒) ยังคงความในพระราชบัญญัติ ดังกล่าวกำหนด จึงไม่อาจใช้รูปถ่ายที่แต่งกายเป็นพระภิกษุเพื่อจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญได้ ทั้งนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรมีข้อสังกัดในกรณีนี้ด้วยว่า ตามพระราชบัญญัตินี้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ วรรคสอง บัญญัติเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญมีลักษณะมีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญได้ ย่อมหมายความว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวจะไม่ใช้ลักษณะมีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญก็ได้ นอกจากนี้ ตามคำขอของบัตรประจำตัว (บ.จ. ๑) และแบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ (แบบที่ ๑ ๑ และแบบที่ ๒ ๑) ผู้ขอจะต้องให้ชื่อ สกุล ให้ถูกต้องตรงกันกับการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ จะใช้ฉาบของพระภิกษุไม่ได้ และการลงชื่อคั้งกล่าวเป็นการแสดงถึงความว่าไม่แห่นอนว่าเป็นบรรพชิทธหรือคุหัสก์ ยังคงเป็นการฝ่าฝืนประมวลมหาเดชสมามกุณฑิรากุณย์และนิติธรรม ไม่เกินอนว่าเป็นบรรพชิทธหรือคุหัสก์ ประกูลกับรายการ ในบัตรประจำตัวฯ อีกหลายรายการที่จะต้องดำเนินการอย่างคุณลักษณะ เช่น หมายเลขประจำตัวประชาชน ตัวแหน่งครั้งศุคล้ายมือครั้งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรูปถ่ายที่ใช้คิดบัตร เป็นต้น สมควรหารือกรรมการศาลนากกรณีพระภิกษุแสดงถึงความว่าไม่แห่นอนว่าเป็นบรรพชิทธหรือคุหัสก์ดังกล่าวด้วย

สำหรับการใช้รูปถ่ายที่แต่งกายเป็นเมฆิชของข้าราชการบำนาญเพื่อจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญนั้น โดยที่เมฆิชมีฐานะเป็นอุนาภิคิริ จึงเห็นว่า การแต่งกายคั้งกล่าวขัดอยู่ในจุดสุภาพได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

 10/10/44
(นายร่องพลด เจริญพันธุ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักกฎหมายและระเบียบกติกา
โทร. ๐ ๒๒๔๔๒ ๕๗๐๓
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔๒ ๕๘๕๖

สำหรับไว้ใช้ยืนยันหนังสือเบิกแก้ว

๐๘๑๒

ตรวจสอบ
ร่าง / พิมพ์ / พิมพ์ / ลงนาม
๘ สิงหาคม ๒๕๔๔